eidefoss

100 år med fornybar kraft

ÅRSRAPPORT 2016

INNHOLD

ÅRSBERETNING.....3

KOMMENTAR.....10

REGNSKAP OG BALANSE.....15

NOTER.....19

REVISORS BERETNING.....34

ORGINASISJONSKART.....36

Foto: Kjell Sveen Stålevik

Design: IVK Design, Ida Visdal Kolden

Alle Foto: "Gulstikk og reinsdyr"

ÅRSBERETNING

A/S Eidefoss er et aksjeselskap som eies av kommunene Vågå, Lom, Sel, Dovre og Lesja med 20% hver. Selskapets hovedkontor ligger i Vågå.

Vår visjon er "Tenk fornybart med oss!".

Vår forretningsidè er:

Eidefoss skal være et energiselskap som produserer, transporterer og selger fornybar energi og utnytter selskapets forretningsmuligheter på kort og lang sikt.

Selskapets formål:

- Selvstendig selskap i Nord-Gudbrandsdal som gir stor, regional verdiskaping og godt utbytte til eierne.
- Utbyttet er selskapets viktigste bidrag tilbake til lokalsamfunnet.
- Selskapet skal i størst mulig grad utvikle og beholde lokal kompetanse og sterk, regional identitet.
- Selskapet skal ha høy forsyningssikkerhet.

A/S Eidefoss eier 100 % av datterselskapet Otta Biovarme AS. Otta Biovarme AS driver med produksjon og salg av varmt vann basert på biobrensel.

Eidefoss har områdekonsesjon for å distribuere elektrisk kraft til innbyggerne i eierkommunene unntatt Sjoaområdet og Sandbumoen i Sel kommune. Norges Vassdrags- og Energidirektorat(NVE) har fornyet områdekonsesjonen til 28.12.2046. Samtidig er de fleste anleggskonsesjonene fornyet til 27.01.2047.

Hovedtrekk

I 2016 ble kraftproduksjonen 400(370) GWh. Smådøla bidro med 45 GWh. Uten Smådøla ville produksjonen blitt 355 GWh, dvs. 3% under middelproduksjonen før Smådøla kom i drift. Det var spesielt Tessa-stasjonene som fikk lavere produksjon enn normalt.

Gjennomsnittlig systempris i kraftmarkedet for året ble 24,3(18,8) øre/kWh, mens prisen i område 3 ble 26,6(19,0) øre/kWh. Prisen hevet seg dermed en god del fra det meget lave nivået i 2015.

Nett fikk en avkastning på 12,02 (11,31) %. Dette er 5,7 % - poeng over NVE sin referanserente på 6,32 %, og det skyldes delvis at Eidefoss fortsatt er ett av frontselskapene i effektivitetsberegningene som NVE utfører årlig.

Avkastning på midler som er plassert til aktiv forvaltning, ble 5,6 % i 2016.

Samlet ga alle virksomhetsområdene et driftsresultat på 85,26 MNOK av en omsetning på 259,8 MNOK. Netto finansresultat på 0,9 MNOK, førte til at årsresultat før skatt ble 86,1(41,5) MNOK. Resultat etter skatt ble 51,3(23,5) MNOK. De store investeringene de siste årene begynner nå å tynge finansresultatet. Stigende kraftpriser, godt resultat på finansforvaltning, og stabil, god inntjening på nett, førte til et resultat som styret er meget godt tilfreds med.

Totalkapitalrentabiliteten for selskapet er beregnet til 8,2 (4,5) %.

Produksjon

Snømålingene i Tesse- og Veofeltet viste også dette året en meget lav snømengde i mars; anslagsvis 60-70 % av normalen. Det kom heller ikke mer nedbør enn normalt utover våren og forsommeren. Konsekvensen av dette, ble meget forsiktig kjøring av Tessastasjonene i perioden april – juni, da vi kun produserte 17 GWh for å nå fyllingsnivå 850,92 innen 01.07. Fra juli og utover høsten kom nedbøren jevnt fordelt i normale mengder bortsett fra en tørr oktober. Når det i tillegg var normale temperaturer uten bresmelting utover det vanlige, fikk vi en kontrollert fylling uten særlig vanntap, og en produksjon opp mot middelverdien.

Driften av kraftstasjonene har vært stabil og god i perioden, og alle aggregatene har vært driftsklare bortsett fra planlagt vedlikeholds-stopp i Eidefossen kraftverk i april og Øvre Tessa kraftverk i juni. I Smådøla, som ble satt i drift i mai 2015, har vi gjennomført vellykket tiltak på kjøling av den største transformatoren for å kunne kjøre maksimalt.

Vår egen kraftproduksjon, eksklusive konsesjonskraft, oppnådde en gjennomsnittlig salgspris på 24,7 øre/kWh. Veiet gjennomsnittspris på eget salg i spotmarkedet, ble 25,6 øre/kWh.

Otta Biovarme AS hadde en varmeleveranse i 2016 på 5,3 GWh, og resultat etter skatt ble 0 MNOK. Selskapet ble også i 2016 påvirket av at prisnivået på alternative energikilder som selskapet skal konkurrere mot har vært lavt, særlig i første halvdel av året. Dette har negative konsekvenser for inntektene til selskapet. Det har også vært mildt vær i 2016, og dette påvirker forbruket og inntektene i minst like stor grad som prisen.

Nett

Samlet, avregnet forbruk i nettet eksklusive tap var på 331 (316) GWh, en økning på 4,7 % fra 2015. Temperaturen gjennom året viser at alle månedene var mildere enn normalen, bortsett fra januar og november. Når det likevel ble forbruk-

søkning, henger dette trolig sammen med høyt forbruk i de nevnte månedene, og lav kraftpris. Dette understøttes av at temperaturkorrigert forbruk også viser en økning på 4-5 % fra 2015.

Nettdriften har vært stabil og god. Til tross for dette, ble årets KILE-kostnad (kvalitetsjusterte inntektsrammer ved ikke-levert energi) 1,9 MNOK, som er 0,6 MNOK høyere enn i 2015. Dette skyldes nettutfall under streiken i høst, der særlig ett utfall på Bjorli, som vi ikke fikk reparert før etter 5 uker, førte til en KILE-kostnad på ca. 0,5 MNOK. Hele KILE-kostnaden kom på distribusjonsnettet. Været var relativt snilt også i fjor, men det viser at nettet vårt har en god tilstand, og at årelang, planmessig skogrydding har effektfull virkning mot feil på grunn av trefall.

Nettinntekten ble 117,2(104,1) MNOK, en økning på 13,1 MNOK fra 2015. Merinntekten ble 0,9 (8,8) MNOK, slik at akkumulert mindreinntekt nå er 6,1 MNOK.

Avregning og tariffering av linjen fra Vågåmo transformatorstasjon til Øyberget kraftverk i Skjåk, som vi kjøpte fra Oppland-skraft/Øvre Otta 01.01.2015, er nå endelig på plass etter en krevende prosess.

Prosjekt 132 kV Rosten – Vågåmo transformatorstasjon pågår for fullt. Vi bygger linjen med egne mannskap for å styrke kompetansen og for å få erfaring med linjer på dette spenningsnivået. Nettavtale med Rosten sameie er ennå ikke på plass, men intensjonen er å overta eierskap og konsesjon fra Oppland Energi, som har konsesjonen i dag. Etter at Eidefoss fikk konsesjon for å bygge 132 kV for Nedre Otta, må disse avtalene samordnes.

Innen 01.01.2019 skal alle nettselskap i Norge installere avanserte målere, også kalt AMS. Eidefoss har hatt slike målere siden 2006, men de fyller ikke nye funksjonskrav, så vi må bytte alle. Vi har felles innkjøp med Gudbrandsdal Energi, Valdres Energi og Vang Energiverk, og vi har oppnådd en god pris gjennom dette samarbeidet. Målermontasjen foregår med egne montører som har prosjektstillinger. Prosjektet er i rute både på tid og kostnad.

Energiomsetning

Kraftsalg til næringslivs- og husholdningskunder var 209(206) GWh i 2016. Vår andel av det lokale totalmarkedet blant privatkunder har fortsatt å synke på grunn av hard konkurranse om kundene. Lokkeprodukter og andre uoversiktlige produkter frister kunder til å skifte leverandør, selv om resultatet på sikt er at de ikke sparer noe på leverandørbyttet. I næringlivsmarkedet er vår andel mer stabil. Omsetning i volum er stabil på grunn av økt forbruk hos kundene som vi har.

Marginen på strømsalget var bedre enn i 2015, og det ble et bra plussresultat på strømkundesalget i 2016.

Finansforvaltning

Kapitalforvaltningen i finansmarkedet gikk bra i 2016 i forhold til et marked som til tider var utfordrende. I februar var alle piler røde, men markedet bedret seg sakte og sikkert, og var veldig sterkt i siste halvdel av året. Avkastning på den aktivt forvaltede delen, der 45 % er i aksjer, ble 5,6 %. Hovedindeksen på Oslo Børs steg med 12 %. Avkastning siden oppstart i 2002 er 94 %, og dette er en betydelig meravkastning i forhold til plassering i rentemarkedet. Vi planlegger nedjustering av aksjeandelen i 2017 for å redusere risiko og beholde likvider til de store investeringene som er påbegynt.

Generelt

Eidefoss ble rammet av streik mellom El & IT og Delta på den ene siden og KS Bedrift på den andre siden fra 30.09 til 09.11, dvs. 5,5 uker. Årsaken til streiken, var uenighet om omregningsfaktoren for avspasering etter vakt, etter at arbeidsmiljøloven ble endret fra 01.01.2016.
De største utfordringene vi fikk, var at kundeservice og sentralbord ble stengt, vi fikk ikke betalt fakturaer, og vi fikk heller ikke sendt fakturaer. Ellers ble vi forsinket med egne prosjekter, og organisasjonen gikk nesten på tomgang i hele perioden.
I store trekk kan vi si at vi var a jour etter streiken i løpet av 1-2 måneder på noen områder og 3-4 måneder på andre områder. En del vedlikeholdsoppgaver på Nett og Energi er utsatt, mens forsinkelsen ikke er kritisk for de store prosjektene som vi arbeider med.

Det har vært gjort en grundig jobb fra selskapet i 2016 for å

kunne redusere påvirkbare kostnader. Endring av pensjonsordningen, generelle kostnadskutt, salg av egne verdier og styrebeslutning om å fryse gjeldende ordning for resultatbasert lønn, vil føre til reduserte, årlige kostnader i størrelsesorden 5-6 mill. kr.

Framtid for Eidefoss

Eidefoss fylte 100 år

AS Eidefoss fylte 100 år den 5. mai 2016, og markerte dette med en fest lørdag 21. mai. Nærmere 250 gjester fikk oppleve en innholdsrik og trivelig kveld. Tidligere på dagen hadde vi diverse aktiviteter framfor kontorbygget i Vågåmo, og vi hadde omvisning i Smådøla kraftstasjon. Det ble også laget en omfattende jubileumsbok som Terje Kleiven har skrevet.

Reguleringskonsesjonen for Tesse

Etter møte med Vågå og Lom kommuner i november 2015, ble GLB bedt om å ta opp saken direkte med NVE/OED. De skrev en velbegrunnet endringssøknad som ble sendt til NVE i august. NVE var raske på ballen, og sendte saken på begrenset høring til sentrale parter i saken. Det er fiske som er det mest kontroversielle temaet, og det er nok skepsis til endringen blant dem som har interesser der. Styret oppfordrer vertskommunene til å støtte søknaden, da endringen er begrenset til å utsette fyllingskravet fra 1 til 10. juli, og den er derfor minimal etter vårt syn. Økonomisk konsekvens av å ikke støtte endringen, vil være store, tapte inntekter som i løpet av mange tiår kan akkumulere seg til flere hundre millioner kroner brutto. Bare i perioden fra 2012-2015 var bruttotapet 20 MNOK. Styret håper at saken kan lande positivt i 2017 med virkning for tappesesongen 2018.

Endring i Energiloven

Energiloven ble endret av Stortinget 17. mars 2016 i tråd med forslaget fra OED, bortsett fra at fristen for å innføre funksjonelt skille ble utsatt i 2 år til 01.01.2021. Politisk press fra flere hold førte ikke fram.

Konsekvensen av dette, er at vi må forberede oss på å omdanne Eidefoss til et konsern. Et viktig beslutningsgrunnlag for denne omdanningen, vil være en strategiprosess som vi gjennomfører i 2017. Vi ser nå for oss at konsernetableringen er på plass fra 01.01.2019, det vil si 2 år før fristen. Funksjonell deling ønsker vi ikke å innføre før fristen, fordi den vil påføre oss unødvendige ekstrakostnader på 2-4 MNOK årlig. Selv om denne omleggingen ikke er positiv for Eidefoss ut fra økonomiske vurderinger på kort sikt, kan det også by seg muligheter som blant annet kommer fram gjennom strategiprosessen.

Kraftprisutvikling

Kraftprisen på Nord Pool Spot og terminprisene på NASDAQ fortsatt heldigvis å stige utover i 2017. Årsprisen for 2017 var ca. 17 €/MWh da år 2016 startet, mens den var ca. 25 €/MWh da året sluttet. Prisbildet er flatt til og med 2020, og nivået på 21-23 €/MWh er fortsatt utfordrende i forhold til nye kraftutbyggingsprosjekter. Nivået er likevel ikke verre enn at Smådøla og de pågående prosjektene Rosten og Nedre Otta fortsatt har en grei avkastning, til tross for at el-sertifikatprisen også har falt en god del i 2016 med et særlig bratt fall i januar 2017.

El-sertifikatmarkedet

I motsetning til engrosmarkedet, har el-sertikatmarkedet hatt fallende priser i 2016. Det er fortsatt overskudd av sertifikater, og strømleverandørenes pliktige kjøp har ikke økt nok til å spise opp dette overskuddet. Det begynner også å spre seg en oppfatning om at det kan komme mer enn 28,4 TWh inn i markedet. Selv om det ikke ble priskollaps i 2016, er det grunn til å nevne at det skjedde i januar 2017. I løpet av noen dager falt prisen fra 10-11 €/MWh til under 5 €/MWh for så å stige til 7 -8 €/MWh i mars. Disse usikkerhetsmomentene skaper mye hodebry både for analytikere og beslutningstagere, og gjør det ekstra krevende å vurdere nye prosjekter som var lønnsomme for bare et par år siden.

Fiber

I 2016 investerte vi 12MNOK i fiber, slik at samlet investering nærmer seg 70 MNOK i stamnett og "fiber til heimen"(FTH). Investeringene er en kombinasjon av prosjekter som bærer seg selv økonomisk, og prosjekter som er avhengig av offentlig støtte. Innbyggerne i Nord-Gudbrandsdalen er meget godt tilfreds med at Eidefoss tar ansvar for å føre fram denne infrastrukturen. Hurtig bredbånd har etter hvert blitt nødvendig for å beholde bosetting i distriktsNorge, og styret ser det

som meget viktig å satse på dette, selv om inntjeningen er moderat i den investeringsfasen vi er inne i. Vår samarbeidspart, Eidsiva Bredbånd, som leier fiberkapasiteten av oss og selger kundeprodukter ved hjelp av fiberen, begynner imidlertid å levere gode resultater. Som liten eier, er dette gledelig for oss, og det viser at denne satsingen har vært riktig.

Rosten kraftverk

Oppland Energi og Eidefoss eier henholdsvis 72 og 28 % av Rosten kraftverk gjennom Rosten sameie. Prosjektet er i rute for idriftsettelse våren 2018, til tross for noen uforutsette utfordringer i året om gikk.

Tunneler og kraftstasjonshall er ferdig sprengt, og fjellkvaliteten er meget god. Dette har ført til lave kostnader på sikringstiltak. I damområdet ved inntaket var det derimot svært vanskelig grunnforhold. Det var løsmasser på inntil 14 meter under elveleiet som måtte fjernes og erstattes med betong for å få en stabil dam. Dette ble Norges største, sammenhengende støp på 5600 m³, da det ble utført i januar 2017. Til tross for disse problemene, holder vi oss fortsatt innenfor samlet kostnadsramme for prosjektet.

Nedre Otta kraftverk

Prosjektet ble forberedt for investeringsbeslutning ved at det ble innhentet priser på de store leveransene i løpet av våren 2016. Prisen for utbyggingen kom på et nivå som var betydelig lavere enn prognosen, nærmere bestemt 1,2 mrd. kroner. Med dette grunnlaget, ble det gjennomført prosesser fram mot endelige utbyggingsvedtak i Eidefoss, Eidsiva Energi, Akershus Energi og E-CO rundt månedsskiftet august/september. Alle, unntatt Akershus Energi, gikk inn for utbygging, og anleggsarbeidet startet i slutten av oktober. Selskapet Nedre Otta DA ble stiftet i desember, med eierandeler for Eidefoss, E-CO og Eidsiva Vannkraft på henholdsvis 50, 26,1 og 23,9 %.

Styret er godt tilfreds med at Nedre Otta ble vedtatt bygget, og at Eidefoss har ryggrad til å sitte i førersetet med 50 % av prosjektet. Dette vil styrke selskapet, og gi store ringvirkninger for regionen. Eidefoss skal ha ansvar for drift og vedlikehold samt styring og overvåkning av stasjonen, og dette vil styrke eksisterende, og gi grunnlag for nye arbeidsplasser på sikt.

Utbytte

Den finansielle risikoanalysen som var grunnlaget for vurderingen av Nedre Otta-prosjektet, viste at eierne må redusere sitt utbytte til 0 i noen år framover. Selskapet vil ha en samlet gjeld på 1,3-1,4 mrd. kr. når alle prosjektene er realisert, og da må kontantstrømmen som genereres gå til å betjene lånene. Styret gikk derfor i dialog med eierne første halvår 2016, og eierne ble med på en betydelig reduksjon i utbyttegraden de nærmeste årene, dvs. nesten 0 i 2017 og 0 i 2018-2019. Styret er meget godt tilfreds med at eierne har et langsiktig tidsperspektiv i sitt eierskap, og at de gjennom det er villige til bidra til at selskapet skal bygge seg enda sterkere i troen på at årene med gode utbytter igjen kommer tilbake.

STYRET

Styret har 7 medlemmer. Det velges ett medlem fra hver av eierkommunene, og to velges av de ansatte etter aksjelovens regler.

Styret i 2016:

Per Dag Hole for Lesja kommune,
varamedlem Tronn Flittie.

Grete Sjurgard for Lom kommune,
varamedlem Jo Trygve Lyngved.

Arnulf Furuhovde for Dovre kommune,
varamedlem Laura van Meter.

Solveig Rindhølen for Sel kommune,
varamedlem Ole-Jan Ellefsrud.

Steinar Jøråndstad for Vågå kommune,
varamedlem Tone Bakken.

Valgt av de ansatte:

Inge Torkveen og Tore Båtstad med varamedlemmer Asbjørn Vang og Hanne Christine Omvik.

Hole og Sjurgard er henholdsvis styreleder og nestleder.

ORGANISASJON

Antall ansatte ved årets slutt var 88(81). Disse utgjør i alt 84 (78) årsverk. I tillegg har vi 7 (5) lærlinger.

Likestilling

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. I 2016 var 15 av 88 ansatte kvinner. Bransjen er generelt preget av lav kvinneandel. Det er ikke gjennomført spesielle likestillingstiltak gjennom året. Kvinnelige og mannlige ansatte har lik lønn for likt arbeid. Ved nye ansettelser er selskapet bevisst på å ivareta likebehandling mellom kjønn.

Diskriminering

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av etnisk bakgrunn, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion og livssyn eller nedsatt funksjonsevne.

Selskapet har ikke sett det som nødvendig å iverksette særskilte tiltak mot diskriminering.

Internkontroll/HMS

Bedriftens verne- og miljøarbeid er innrettet og drevet etter forskrifter og dokumentasjonskrav fastsatt i lov om Internkontroll. Lovens intensjon - å nå en best mulig standard for helse, miljø og sikkerhet for alle ansatte - søkes løpende ivaretatt. Eidefoss er tilknyttet bedriftshelsetjenesten gjennom Frisk HMS Gudbrandsdal. I vår virksomhet har mange sitt daglige arbeid i tilknytning til høyspenningsanlegg og annet arbeid som er forbundet med risiko for skader. Vi har kontinuerlig fokus på dette blant annet gjennom risikovurderinger i forkant av arbeidsoperasjoner og målsetting i strategiplanen.

Personale

Det er et overordnet mål at bedriften skal være en attraktiv arbeidsplass. Arbeidsmiljø og bedriftskultur skal være basert på respekt, tillit og trivsel som oppnås gjennom godt samarbeid, åpen kommunikasjon og god intern informasjon. Dyktige, kompetente og motiverte medarbeidere er den viktigste nøkkelen for å nå våre framtidige mål.

Ulykker og skade- og sykefravær

I løpet av året ble det registrert 10 (7 i 2015) arbeidsulykker. 6 av disse er H2-skade, det vil si arbeidsrelatert skade med og uten fravær. Tre av dem førte til personskade med 118 dager fravær. Det er et mål å ha 0 ulykker pr. år.
Samlet fravær inkludert permisjoner var 5,3(5,3) %. Av dette utgjorde permisjoner 1,8(1,8) %, slik at legemeldt og egenmeldt fravær ble 3,5(3,5) %, fordelt på 1,6(2,2) % langtidsfravær og 1,9(1,3) korttidsfravær. Utviklingen i fraværsprosent går riktig vei, og skyldes blant annet at helseforsikringen fører til mindre langtidsfravær. Vi har også satset mer bevisst på tilrettelegging av arbeid, og vi har konkrete eksempler på at det har god effekt.

YTRE MILJØ

Bedriften forurenser ikke det ytre miljøet ut over det som naturlig følger av vår virksomhet. Hensynet til det ytre miljø er en vesentlig del av planlegging og gjennomføring av aktiviteter i selskapet.

ØKONOMI/REGNSKAP

I konsernregnskapet er alle interne inntekter og utgifter eliminert. Aksjer i datterselskap er eliminert. Interne fordringer og gjeld er avregnet mot hverandre slik at regnskapet gir et korrekt bilde av konsernet som en økonomisk enhet.

Resultat, kontantstrøm, investeringer, finansiering og likviditet

Omsetningen i selskapet gikk opp fra 209,7 MNOK i 2015 til 259,8 MNOK i 2016. Årets driftsresultat ble 85,3 (45,6) MNOK, mens resultat før skatt ble 86,1 (41,5) MNOK.

Resultat etter skatt ble 51,3 (23,5) MNOK. Sammenlignet med 2015, er dette en økning på 117 %. Stigende kraftpriser, godt resultat på finansforvaltning, og stabil, god inntjening på nett, er hovedforklaringer til dette.

Finansinntektene er 18,7(17,6) MNOK. Eksponeringen i aksjemarkedet er ca. 45 % av samlede likvide midler pr. 31.12.2016.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i selskapet var 102,9(16,7) MNOK.

De samlede investeringene i selskapet i 2016 var 146,9(200,6) MNOK.

Selskapets likviditetsbeholdning i bankinnskudd og kontanter var 41,1(65,8) MNOK pr. 31.12.16. Selskapets evne til egenfinansiering av investeringer er god.

Selskapets finansielle stilling er god, og selskapet kan pr. 31.12.2016 nedbetale kortsiktig gjeld ved hjelp av sine mest likvide midler.

Totalkapitalen ved utgangen av året var 1318,2 MNOK, og 1271,4 MNOK pr. 01.01.2016. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2016 var 43,3 %, sammenlignet med 41,8 % pr. 01.01.2016. Egenkapitalandelen inkludert ansvarlig lån er 54,7 %.

Finansiell risiko

Valutarisiko

Eidefoss er eksponert for endringer i Eurokursen fordi all fysisk krafthandel på Nord Pool foregår i Euro. Selskapet har inngått terminkontrakter i noe omfang for å redusere selskapets valutarisiko. Risikoen er også redusert ved den sikrings-

forretningen som er inngått på det ene obligasjonslånet. Det er ved årsskiftet inngått finansielle kraftavtaler på Nasdaq OMX for å prissikre noe av kraftproduksjonen for 2017 og 2018. Vi har også noen bankkonti som er eksponert mot Euro.

Renterisiko

Eidefoss er eksponert mot endringer i rentenivået både når det gjelder ansvarlig lån og kapitalplasseringer. I tillegg er deler av konsernets gjeld knyttet mot flytende rente, men rentesikringsgraden pr. 31.12.16 er ca. 31 %, slik at renterisikoen er noe begrenset. På grunn av rentesikringer som er inngått med virkning fra 2018-2019 vil rentesikringsgraden bli mellom 50 og 60 %. Vår eksponering mot rentemarkedet vil påvirke både finanskostnader og finansinntekter, og det kan bli relativt store endringer fra år til år når rentenivået beveger seg mye. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene i framtida.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer.

Likviditetsrisiko

Selskapet vurderer likviditeten som meget god. Det kan ligge en risiko i de sikkerhetskrav som stilles på finansielle kraftkontrakter, men den vurderes ved årsskiftet til å være meget lav fordi sikringsgraden er minimal.

Generelt

Det eksisterer investeringsinstrukser for plassering av finansielle midler i både kraftmarkedet og finansmarkedet. I tillegg har styret godkjent en strategi for prissikring av kraftproduksjonen i et eget risikodokument. Så lenge disse instruksene følges, er det styrets vurdering at den finansielle risikoen er begrenset og godt innenfor selskapets økonomiske tåleevne.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet for 2016 er avlagt under denne forutsetningen.

Det framlagte resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning et rettvisende bilde av selskapets eiendeler og gjeld samt finansielle stilling og resultat.

Regnskapet viser et overskudd etter skatt på 51,277 MNOK for morselskapet A/S Eidefoss og 51,280 MNOK for konsernet A/S Eidefoss. Det foreslås utbetalt utbytte med kr. 1042,5 pr. aksje, i alt 12,510 MNOK. Det overføres midler til annen egenkapital slik at samlet disponering blir:

Utbytte	kr	12 510 000
Til annen egenkapital	kr	38 767 000
Sum disponert	**kr**	**51 277 000**

Vågå, 27. 04 2017

Per Dag Hole
styreleder

Grete Sjurgard
nestleder

Arnulf Furuhovde
styremedlem

Steinar Jøråndstad
styremedlem

Solveig Rindhølen
styremedlem

Inge Torkveen
styremedlem

Tore Båtstad
styremedlem

Hans Kolden
Adm.dir.

KOMMENTAR

Om 2015 var et meget travelt år for Eidefoss, kan jeg trygt slå fast at 2016 ble enda mer travelt. I stikkordsform kan jeg nevne Rosten kraftverk, Nedre Otta kraftverk, AMS, Elhub, NBS, 132 kV linje, streik og sist, men ikke minst, 100-års jubileum. Alle disse oppgavene har ført til store og nye utfordringer, og mannskapsstyrken er økt for å ta hånd om alle prosjektene, samtidig som driften også skal passes på. Motivasjon og engasjement vokser med spennende oppgaver og nye utfordringer, og da er det enklere å håndtere hardt arbeidspress over lengre tid. Det er med stor tilfredshet jeg kan slå fast at det ser ut til at vi har greidd brasene på en bra måte så langt.

I 2015 hadde vi den laveste kraftprisen siden 2001. Trenden så ut til å fortsette også i 2016, men engrosprisen snudde i mars. Da var årsprisen for 2017 nede på 16-17 øre/kWh, og da er det meget krevende å få overskudd til og med fra vannkraftproduksjon. Enda verre er det for selskaper som baserer energiproduksjonen sin på kjernekraft, kull og vind, for de har en høyere marginal-kostnad enn vannkraftprodusenter. Heldigvis bedret prisen seg utover året, og gjennomsnittlig årspris landet til slutt på et relativt greit nivå for en vannkraftprodusent som har gamle, avskrevne anlegg. Avkastningen blir likevel lav etter at staten har fått grunnrenteskatten sin. Skatteprosenten på grunnrenten har økt med 5-6 % -poeng de siste årene, og da hjelper det lite at inntektsskatten er redusert med 3-4 % -poeng. Samlet skattetrykk er meget høyt, og det blir ført en bekymringsverdig politikk overfor en bransje som de samme politikerne forventer skal bygge ut mer fornybar energi. En del prosjekter i Norge er nå lagt på vent eller skrinlagt på grunn av dårlig økonomi, og dette skyldes blant annet skattepolitikken. I tillegg har elsertifikatprisen falt mye, og dette markedet er nå meget uforutsigbart, fordi det er frykt for at myndighetenes mål på 28,4 TWh blir overoppfylt. Her må Norge og Sverige snarest finne løsninger som sørger for at elsertifikatprisen kan stabilisere seg på et

høyere nivå. Mange prosjekter er vedtatt med et mye høyere prisnivå enn det vi ser nå, og de vil slite med å få normal avkastning med dagens kraftpris og skattetrykk.

Etter en del utfordringer for Rosten kraftverk i 2016, blant annet med store ekstrakostnader på dammen, ser det nå ut til at prosjektet er under kontroll både når det gjelder kostnad og framdrift. Vi er innenfor kostnadsprognosen, inkludert uforutsette poster, som ble fastlagt i 2014, og dette er bra når vi vet at dammen har fått en ekstrakostnad på over 50 mill. kr. Jeg har tidligere påstått at kraftutbygging er næringsutvikling i stor skala, og dette er bekreftet gjennom det vi kan dokumentere på Rostenprosjektet. 25-30 % av prosjektkostnaden faller tilbake til lokalsamfunnet enten direkte eller indirekte, og dette gir en sum på 200 mill. kr. På Smådøla-prosjektet var 70-80 mill. kr. lokal verdiskaping, og for Nedre Otta blir det i alle fall 250 mill. kr., til sammen minst 500 mill. kr. Det er godt å tenke på at Eidefoss har vært en pådriver for å realisere prosjekter som bidrar med slike summer tilbake til lokalsamfunnet i en periode der det går trått på en del andre samfunnsområder. Det er også godt å se at lokalbefolkningen er meget positive til vår satsing, og det er svært sjelden at vi opplever kritikk i tilknytning til dette. Med andre ord: skånsom kraftutbygging med vann som fornybar ressurs, er et godt bidrag til positiv samfunnsutvikling.

2016 ga et brukbart økonomisk resultat for Eidefoss. Eierne tok et stort ansvar på generalforsamlingen i fjor, og reduserte utbytteforventningene sine mye de kommende tre årene. Dette vitner om eiere som er villige til å tenke langsiktig, og det er slike eiere vi trenger for å bygge selskapet inn i framtida. Stor honnør til dem. Konsekvensen av eiernes reduserte utbytter, er at Eidefoss bygger ny egenkapital i 2016, og dette kommer godt med for å greie kravene til egenkapitalgrad etter at Nedre Otta er lånefinansiert. Gjennomsnittlig rentenivå på samlede lån er nå på et greit nivå, og vi har foretatt langsiktige rentesikringer som gir en relativt forutsigbar rente i mange år framover. Dette håper og tror jeg gir grunnlag for at vi greier å håndtere samlede lån på en god måte de kommende 10-20 årene.

Nedre Otta kraftverk ble vedtatt bygget i august til en kostnad på 1,2 mrd. kroner. Nedre Otta DA ble etablert i desember med direkte deltagelse fra Eidefoss, Eidsiva Vannkraft og

E-CO Energi. I og med at Eidefoss har største eierandelen på 50 %, synes vi at det er naturlig at vi sitter i førersetet både i prosjektfasen og spesielt når stasjonen kommer i drift. Det har vært krevende å få de andre deltagerne med på dette, men det er nå bestemt at ansvar for drift, vedlikehold og fjernstyring/overvåking av stasjonen skal være i Eidefoss. Vi har hele tiden ment at geografisk lokalisering, og det faktum at Eidefossen kraftverk har samme inntaksmagasin som Nedre Otta kraftverk, tilsier at Eidefoss skal ha disse oppgavene. De andre deltagerne har argumentert for at dette bør lokaliseres på Lillehammer. Slik blir det ikke, og dette er meget viktig for å sikre viktige arbeidsplasser i regionen for framtida.

Vi er nå i full gang med å bygge ny 132 kV-linje til Rosten kraftverk. Linjen blir bygget med kompositttstolper på 2/3 –deler av strekningen, og dette er relativt nytt i Norge. Våre egne mannskaper har utført jobben på en svært tilfredsstillende måte, og både kostnad og framdrift er i rute til tross for forsinkelser i forbindelse med streiken i høst.

Eidefoss har vært rangert som ett av de mest effektive nettselskapene i Norge i mange år. Vi har gjort det bra, uavhengig av hvilken modell NVE har brukt for å måle denne effektiviteten. En enkel forklaring, er at vi har en slank organisasjon som ikke bruker mer kroner enn helt nødvendig for å holde et stort og omfattende strømnett i så god stand at forsyningssikkerheten er høy. Tre eksempler, der vi går litt andre veier enn de fleste andre nettselskap, kan illustrere dette. På AMS-prosjektet har vi ansatt 4 montører som skal montere nye målere til prosjektet er fullført. Alternativ kostnad er i alle fall 50 % høyere. Vi har, i likhet med mange andre nettselskap, utført omfattende skogrydding i mange år for å unngå linjefeil på grunn av trefall. Dette har vi gjort med en kombinasjon av egne ansatte og innleide gardbrukere som har hatt det som utfyllingsarbeid gjennom vinteren. Billig og bra. Ny 132 kV-linje for Rosten og Nedre Otta blir bygget ev eget mannskap. Fordelene er lavere timekostnad, lærerike oppgaver for linjemontørene og kunnskap som blir nyttig når vi skal drifte anleggene. I disse eksemplene er vi litt kjerringa mot strømmen, men i alle tilfellene gir det gevinster som resulterer i høy effektivitet.

Stortinget gikk i store trekk inn for Reiten-utvalgets forslag til organisering av bransjen i framtida. Den eneste vesentlige endringen, kom i form av at siste frist for innføring av funksjons- og selskapsmessig deling ble utsatt i 2 år, dvs. til 01.01.2021. Konsekvensen av dette, er dessverre at vi blir pålagt å gjennomføre organisatoriske endringer som fører til dyrere drift. Hovedgrunnen til lovkravet, ble sagt å være behov for å sikre at nettselskapene opptrer mer nøytralt enn i dag. Etter hvert har det også kommet fram, særlig fra NVE, at de har et ønske om færre nettselskap i Norge. Jeg mener fortsatt at denne lovendringen er en unødvendig og kostbar reform. Når det likevel ble bestemt, må vi gjøre det beste ut av det og prøve å finne løsninger som blir bra for Eidefoss. Vi har heldigvis et utgangspunkt der vi kan styre utviklingen selv. I 2017 skal vi gjennom en strategi-prosess som vil danne grunnlag for det framtidige, konsernorganiserte Eidefoss. Resultatet kan jeg fortelle om neste år.

2016 var året da Eidefoss fylte 100 år. Vi er ikke det eneste selskapet i bransjen som er så gammelt, men vi er blant de få som har vært aksjeselskap siden starten, og de første 60 årene var 50 % av selskapet eiet av private. Jubileet ble markert på ymse vis, og jeg tror vi fikk tydelig fram hvilken viktig og betydningsfull rolle Eidefoss har hatt i utviklingen av regionen.

De ansatte har vist en imponerende evne til å håndtere hardt arbeidspress på en god måte. Vi bygger nå selskapet for å få kompetanse og soliditet til å greie framtidas utfordringer og krav, og jeg håper og tror at vi er på god vei til å få på plass dette fundamentet. Takk til alle for verdifulle bidrag!

Hans Kolden
Adm. dir.

REGNSKAP OG BALANSE

Resultatregnskap i hele tusen kroner

RESULTATREGNSKAP

Konsern				Morselskap	
2016	2015		Note	2016	2015
		Driftsinntekter			
74 106	58 165	Kraftsalg sluttbruker		70 663	54 940
60 225	38 982	Kraftsalg engros	13	60 225	38 982
117 005	104 130	Nettinntekt	12	117 155	104 130
11 508	11 399	Andre inntekter		11 789	11 644
262 844	**212 676**	**Sum driftsinntekter**		**259 832**	**209 696**
		Driftskostnader			
35 217	27 548	Kjøp av kraft	13	34 247	26 523
19 994	18 309	Kjøp av nett-tjenester		19 994	18 309
49 183	49 295	Personalkostnader	3,4	49 183	49 295
25 415	29 669	Av- og nedskrivninger	5	24 771	22 516
47 331	48 212	Øvrige driftskostnader	3,6	46 382	47 433
177 140	**173 033**	**Sum driftskostnader**		**174 577**	**164 076**
85 704	**39 643**	**Driftsresultat**		**85 255**	**45 620**
		Finansinntekter og finanskostnader			
18 714	17 593	Finansinntekter	6,7,14	18 711	17 578
-18 290	-16 003	Finanskostnader	6,7,14	-17 841	-21 712
424	**1 590**	**Netto finansresultat**		**870**	**-4 134**
86 128	**41 233**	**Resultat før skattekostnad**		**86 125**	**41 486**
34 848	18 081	Skattekostnad	9	34 848	17 991
51 280	**23 152**	**Årets resultat**		**51 277**	**23 495**

Disponering av årsresultat:			
Foreslått utbytte	15	12 510	30 000
Til(+)/Fra(-) annen egenkapital	15	38 767	-6 505
Sum disponert		**51 277**	**23 495**

BALANSE Balanse pr. 31.12.

Konsern		Eiendeler	Note	Morselskap	
2016	2015			2016	2015
		Anleggsmidler			
10 164	20 436	Utsatt skattefordel	9	10 164	20 436
184	189	Andre immaterielle eiendeler	5	184	189
793 200	692 300	Varige driftsmidler	5	786 664	685 210
36 623	17 721	Finansielle anleggsmidler	4,7	37 015	18 113
840 171	**730 646**	**Sum anleggsmidler**		**834 027**	**723 948**
		Omløpsmidler			
8 777	10 011	Lagerbeholdninger	2	8 706	9 931
86 915	66 714	Kundefordringer	12	85 538	65 541
634	4 964	Kortsiktige fordringer		630	4 964
348 196	401 290	Investeringer	7	348 196	401 290
41 112	66 626	Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	41 112	65 769
485 634	**549 605**	**Sum omløpsmidler**		**484 182**	**547 495**
1 325 805	**1 280 251**	**Sum eiendeler**		**1 318 209**	**1 271 443**

Konsern		Egenkapital og gjeld	Note	Morselskap	
2016	2015			2016	2015
		Egenkapital			
		Innskutt egenkapital			
12 000	12 000	Aksjekapital	10, 15	12 000	12 000
107 382	107 382	Overkurs	15	107 382	107 382
		Opptjent egenkapital			
451 413	412 642	Annen egenkapital	15	451 333	412 565
570 795	**532 024**	**Sum egenkapital**		**570 715**	**531 947**
		Gjeld			
		Langsiktig gjeld			
1 408	0	Pensjonsforpliktelser	4	1 408	0
150 000	150 000	Ansvarlig lån	14	150 000	150 000
500 000	500 000	Obligasjonslån	14	500 000	500 000
6 125	7 075	Gjeld til kredittinstitusjoner	8	0	0
657 533	**657 075**	**Sum langsiktig gjeld**		**651 408**	**650 000**
		Kortsiktig gjeld			
715	1 415	Gjeld til kredittinstitusjoner		0	0
18 036	20 067	Leverandørgjeld		17 517	19 526
32 055	19 875	Skyldig offentlige avgifter		31 948	19 829
24 312	8 536	Betalbar skatt	9	24 312	8 536
12 510	30 000	Utbytte	15	12 510	30 000
9 849	11 259	Annen kortsiktig gjeld	13	9 799	11 605
97 477	**91 152**	**Sum kortsiktig gjeld**		**96 086**	**89 496**
755 010	**748 227**	**Sum gjeld**		**747 494**	**739 496**
1 325 805	**1 280 251**	**Sum egenkapital og gjeld**		**1 318 209**	**1 271 443**

Vågå, 31. desember 2016

27. april 2017

Per Dag Hole styreleder	Grete Sjurgard nestleder	Arnulf Furuhovde styremedlem	Steinar Jørandstad styremedlem
Solveig Rindhølen styremedlem	Inge Torkveen styremedlem	Tore Båtstad styremedlem	Hans Kolden Adm.dir.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING pr. 31.12

Konsern				Morselskap	
2016	2015		Note	2016	2015
		Operasjonelle aktiviteter			
86 128	41 234	Resultat før skattekostnad		86 125	41 486
-8 800	-39 015	Periodens betalte skatt	9	-8 800	-39 015
1 737	-19	Tap/-gevinst v/salg av anleggsmidler		1 737	-19
25 415	23 150	Avskrivninger	5	24 771	22 516
0	6 518	Nedskrivning anleggsmidler		0	0
-17 759	-28 973	Endring i varelager, kundefordringer, leverandørgjeld	2	-17 994	-28 519
17 061	20 284	Endring i andre tidsavgrensinger	12	17 061	20 284
103 782	**23 179**	**Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter**		**102 900**	**16 733**
		Investeringsaktiviteter			
53 095	110 479	Endring kortsiktige plasseringer	7	53 095	110 479
0	-7 157	Netto reversering nedskrivning anleggsaksjer	7	0	-957
18 870	13	Salg av varige driftsmidler	5	18 870	13
-55 832	-285 526	Kjøp av varige driftsmidler	5	-55 742	-285 439
-91 114	84 873	Endring anlegg under utførelse	5	-91 114	84 873
-22 666	0	Investering i felleskontrollert virksomhet	7	-22 666	0
0	-189	Kjøp av immaterielle eiendeler	5	0	-189
0	94 270	Salg av aksjer og andeler	7	0	94 270
-97 647	**-3 237**	**Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter**		**-97 557**	**3 050**
		Finansieringsaktiviteter			
-950	-950	Nedbetaling av langsiktig gjeld	8	0	0
-699	806	Endring trekk kassakreditt		0	0
-30 000	-32 856	Utbetaling av utbytte	15	-30 000	-32 856
-31 649	**-33 000**	**Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter**		**-30 000**	**-32 856**
		Kontanter og kontantekvivalenter			
-25 514	-13 058	Netto endring		-24 657	-13 073
66 626	79 684	Beholdning ved periodens begynnelse	11	65 769	78 842
41 112	**66 626**	**Beholdning ved periodens slutt**	**11**	**41 112**	**65 769**

NOTER Alle tall i hele tusen kroner

NOTE 1

Regnskapsprinsipper
Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge.
Alle beløp er i hele tusen kroner.

Konsernregnskap
AS Eidefoss eier 100% av Otta Biovarme AS. Konsernregnskap for 2016 omfatter morselskapet AS Eidefoss og datterselskapet Otta Biovarme AS. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Der ikke annet er nevnt i notene, er disse like for konsernet og morselskapet.

Klassifisering og vurdering av balanseposter
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Finansielle eiendeler
Finansielle anleggsmidler er vurdert til kostpris. Omløpsmidler av aksjer og obligasjoner er bokført til markedsverdi pr. 31.12. Finansielle plasseringer i aksje- og obligasjonsmarkedet er pr 31.12.2016 definert som kortsiktige og verdsettes til virkelig verdi over resultatet.

Egne investeringsarbeider
Aktivering av egne investeringsarbeider er vurdert til direkte lønn og materialkostnader samt andel felleskostnader og er ført som reduksjon av personalkostnader og andre driftskostnader.

Varer
Lager av nettmateriell er vurdert til gjennomsnittlig anskaffelseskost. Beholdning av el-sertifikater er vurdert til laveste verdi av beregnet kostpris og markedets verdsettelse pr 31.12.

Vannmagasinbeholdninger
Vesentlige endringer i vannmagasinbeholdninger gjennom året vil indirekte påvirke regnskapsresultatet. Vannmagasinbeholdninger balanseføres ikke, jfr. note 2.

Pensjonskostnader
Ytelsesbaserte pensjonsordninger, vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Selskapet innførte innskuddsordning for alle nyansatte fra desember 2016 og lukket den ytelsesbaserte ordningen. For den innskuddsbaserte planen betaler bedriften et årlig avtalt innskudd til den ansattes pensjonsordning, og risikoen for fremtidig avkastning påhviler den enkelte ansatte. Når innskuddene er betalt gjenstår ingen ytterligere betalingsforpliktelser knyttet til innskuddspensjonen, og det foreligger ingen pensjonsforpliktelse å balanseføre. Pensjonskostnaden for innskuddsplanen vil være lik periodens innskudd til de ansattes pensjonssparing.

Reguleringer

AS Eidefoss er deltager i Glommens og Laagens Brukseierforing (GLB). Foreningen har til formål å forestå vassdragsreguleringer og på annen måte ivareta medlemmenes interesser i vassdragene. Medlemmene betaler kontingent etter stemmeandel og yter investerings- og driftstilskudd til de aktuelle reguleringer. AS Eidefoss har et stemmeantall i GLB som tilsvarer en eierandel på 3,85 %.

Driftsinntekter og driftskostnader

Konsernets driftsinntekter består hovedsakelig av salg av kraft i engros- og forbruksmarkedet og linjeleie. Inntektsføringen foretas når kraften er levert og risikoen har gått over til kjøper. Inntekter fra regional- og distribusjonskomponenter inntektsføres i henhold til vedtatt inntektsramme fra NVE. Andre salg av varer og tjenester inntektsføres når varen eller tjenesten er levert og risikoen gått over til kjøper. Renteinntekter inntektsføres når de er opptjent.

Elsertifikater

Selskapet har en forpliktelse til å levere el sertifikater ved kraftsalg. Forpliktelsen gjøres opp ved levering av el sertifikater 1. april i påfølgende år. Måling av forpliktelsen er basert på kostpris på sertifikater i beholdning, justert for kjøp og «bruk» av sertifikat gjennom året. Om forpliktelsen til å levere sertifikater er høyere enn beholdning av sertifikater vil overskytende forpliktelse presenteres som gjeldspost i balansen. Selskapet inngår også terminkontrakter på kjøp av el sertifikater for å sikre årets påløpte forpliktelse. Forpliktelsen som forfaller til betaling 1. april i påfølgende år verdsettes til snittet av de inngåtte terminkontraktene, og terminkontraktene balanseføres ikke som egen selvstendig forpliktelse eller eiendel.

Konsesjonskraft

Selskapet er forpliktet til å levere konsesjonskraft til regulerte priser som vanligvis er lavere enn markedspriser. Leveranse av konsesjonskraft til faktiske priser bokføres fortløpende som driftsinntekter.

Erstatninger

Årlige erstatninger til grunneiere i tilknytning til vassdragsutbygging kostnadsføres fortløpende. Erstatningsbeløpene er delvis faste og uavhengig av driften av kraftanleggene og delvis basert på selskapets beregnede selvkost, og følger av selskapets konsesjonsbetingelser.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten utgjør 0,7% av en beregnet eiendoms-skattetakst. Eiendomsskattetakstgrunnlaget for kraftverk utgjør det høyeste av en nåverdi basert bl.a. på kraftanleggets normerte inntekter, og en alternativ verdi basert på kraftanleggets gjennomsnittlige produksjonsevne multiplisert med en minimumssats på 0,95 kr/kWh, begrenset oppad til en maksimumssats på 2,74 kr/kWh.

I de tilfeller kraftanleggets eiendomsskattegrunnlag baseres på kraftanleggets nåverdi, vil eiendomsskattegrunnlaget variere med de normerte inntektene.

Eiendomsskattegrunnlaget for nett-/fiberanlegg er en skattetakst utarbeidet av hver enkelt kommune. Eiendomsskatt er i resultatregnskapet presentert som driftskostnad.

Valuta

Kraftkontrakter for kjøp/salg over Nord Pool blir handlet i Euro. Kontraktene blir bare delvis valutasikret og er derfor eksponert for noe valutarisiko. For å redusere valutarisikoen er det foretatt en valutabytteavtale som motpost til obligasjonslånet. Som motpost til sikringen bygges det opp en portefølje bestående av finansielle plasseringer og kontanter i Euro som verdsettes til avtalt valutakurs i henhold til reglene om sikringsbokføring. Balanseposter i utenlandsk valuta er for øvrige poster vurdert til balansedagens kurs.

Renter byggelån

For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter balanseført som en del av anskaffelseskost. Rentene er beregnet tilsvarende effektiv rente av selskapets lån opptatt i obligasjonsmarkedet justert for effekten av inngåtte rentebytteavtaler.

Finansiell markedsrisiko

Selskapet benytter seg av finansielle instrumenter i forbindelse med styringen av finansiell risiko.

Renterisiko oppstår på kort og mellomlang sikt som et resultat av at deler av konsernets gjeld har flytende rente. Kontantstrømmene fra rentebytteavtalene sammenstilles med rentebetalingene knyttet til langsiktige lån. Rentebytteavtalene balanseføres ikke.

Skatt

AS Eidefoss er underlagt ordinær skattlegging av overskudd med 25%, grunnrenteskatt etter spesielle regler med 33% og naturressursskatt etter 1,3 øre/kWh av gjennomsnittsproduksjonen for de siste 7 år.

Utsatt skatt/skattefordel for selskapsskatt og grunnrenteskatt er balanseført. Ved beregning av utsatt skatt pr 31.12.2016 er de gjeldende skattesatsene for 2017 benyttet, henholdsvis 24% for selskapsskatt og 34,3% for grunnrenteskatt. Jfr. for øvrig note 9.

Med utgangspunkt i det enkelte kraftverk beregnes salgsinntektene ut fra årets timesoppløste spot-markedspriser multiplisert med produksjonen i tilhørende tidsavsnitt med unntak av konsesjonskraft og visse nærmere bestemte kontrakter. Gevinst ved salg av driftsmidler som benyttes i kraftproduksjonen, medtas. Tap ved salg av driftsmidler, skattemessige avskrivninger samt øvrige kostnader tilordnet kraftverket fratrekkes som for overskuddsskatten. Dessuten gis det fradrag for en friinntekt beregnet ut fra skattemessig verdi på driftsmidlene multiplisert med en normrente.

Med utgangspunkt i det enkelte kraftverk beregnes salgsinntektene ut fra årets timesoppløste spotmarkedspriser multiplisert med produksjonen i tilhørende tidsavsnitt med unntak av konsesjonskraft og visse nærmere bestemte kontrakter. Gevinst ved salg av driftsmidler som benyttes i kraftproduksjonen, medtas. Tap ved salg av driftsmidler, skattemessige avskrivninger samt øvrige kostnader tilordnet kraftverket fratrekkes som for overskuddsskatten. Dessuten gis det fradrag for en friinntekt beregnet ut fra skattemessig verdi på driftsmidlene multiplisert med en normrente.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden.

NOTE 2

Lagerbeholdning

Konsern			Morselskap	
2016	2015		2016	2015
8 062	9 881	Lager materiell	8 062	9 881
182	130	Lager olje/diesel	111	50
533	0	El.sertifikat	533	0
8 777	**10 011**		**8 706**	**9 931**

Lager materiell er vurdert til inntakskost redusert for ukurans med 2.065. Beredskapslager er inkludert med 842.

Magasinbeholdninger	2016	2015
Produksjon		
Årets produksjon	400,1 GWh	370,0 GWh
Midlere årsproduksjon	412,6 GWh	409,2 GWh
Beholdning		
1.1.	98,0 GWh 68%	91,7 GWh 63%
31.12.	87,1 GWh 60%	98,0 GWh 68%
Midlere siste 10 år	92,4 GWh 64%	93,8 GWh 65%

Magasinbeholdninger/-endringer er ikke innarbeidet i regnskapet.

NOTE 3

Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer	2016	2015
Lønninger	53 574	50 884
Arbeidsgiveravgift	4 622	3 364
Pensjonskostnader	10 014	12 078
Andre ytelser	2 149	2 163
-Aktivert lønn	-21 175	-19 194
Sum	49 183	49 295
Antall årsverk pr 31.12. (fast ansatte)	84	78
Antall lærlinger pr 31.12.	7	5

Ytelser til ledende personer

Daglig leder	2016	2015
Lønn	1 157	1 130
Annen ytelse	16	14
Pensjonsutgifter	222	195
Styret		
Honorar	371	366

Otta Biovarme AS har ingen ansatte. Det er utbetalt godtgjørelse til styret i Otta Biovarme AS i 2016 med 35.

Konsern			Morselskap	
2016	2015	Revisor	2016	2015
268	277	Lovpålagt revisjon	248	257
23	24	Andre attestasjonstjenester	23	24
0	56	Skatterådgivning	0	56
92	87	Andre tjenester utenfor revisjonen	92	87

Beløpene er eksklusive mva.

NOTE 4

Pensjonskostnader

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelsesordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom Kommunal Landspensjonskasse.

Selskapet innførte innskuddsordning for alle nyansatte fra desember 2016. Ved overgangen valgte en andel av selskapets nåværende ansatte en frivillig overgang til innskuddsordningen. De resterende ansatte fortsetter i ytelsesordningen, og ordningen er lukket for nye ansettelser.

Netto pensjonskostnad	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	7 048	7 106
Rentekostnad av pensjonsforpliktelse	5 365	4 914
Avkastning av pensjonsmidler	-4 804	-4 295
Administrasjonskostnad	485	515
Resultatført aktuarielt tap	2 242	4 353
Arbeidsgiveravgift	413	420
Ansattes egenandel	-735	-746
Netto pensjonskostnad	**10 014**	**12 078**

Netto pensjonsforpliktelse/-midler	2016	2015
Beregnede pensjonsforpliktelser pr. 31.12	195 246	194 525
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr. 31.12	-151 961	-144 427
Arbeidsgiveravgift	4 155	2 555
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-41 945	-50 503
Arb.g.avg. på ikke resultatført estimatavvik	-4 087	-2 576
Netto pensjonsforpliktelse (-midler)	**1 408**	**-426**

Økonomiske forutsetninger: Parametre i %	2016	2015
Forventet avkastning på fondsmidler	3,6	3,3
Diskonteringsrente	2,6	2,7
Forventet lønnsvekst	2,5	2,5
Årlig vekst i G	2,25	2,25
AFP uttak	36 %	33 %
Dødelighetstabell	K2013BE	K20103BE

Medlemsstatistikk (pr 31.12.): Antall	2016	2015
Aktive	86	77
Oppsatte	69	72
Pensjoner	94	93

De påløpte pensjons- og AFP-forpliktelsene er beregnet etter gjeldende norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader, NRS 6. Med hensyn til dødelighet og uførhet mv er det benyttet forutsetningene i KLPs forsikrings-tekniske beregningsgrunnlag.

NOTE 5

Varige driftsmidler morselskap

	Bygg mv.	Produksjon	Nett	Tele	Annet	Anlegg u. utf	Sum
Anskaffelseskost 01.01	31 406	355 615	570 992	55 338	52 357	134 453	1 200 161
+Tilgang	122	14 452	14 381	15 114	11 763	91 114	146 946
-Avgang	0	0	-996	0	-200	-20 613	-21 809
Anskaffelseskost 31.12.	31 529	370 067	584 377	70 451	63 920	204 953	1 325 298
Akk. av- og ned-skrivninger 1.1.	15 814	106 958	343 204	9 579	39 422	0	514 978
Årets avskrivninger	519	5 155	12 316	2 991	3 806	0	24 787
Akk. avskrivninger avgang	0	0	-1 017	0	-115	0	-1 132
Akkumulerte av-skrivninger 31.12.	16 333	112 113	354 503	12 570	43 113	0	538 632
Bokført verdi 31.12.	**15 196**	**257 954**	**229 874**	**57 881**	**20 807**	**204 953**	**786 666**
Prosentsats for ordinære avskrivninger	0 - 2	0 - 4	3 - 6,7	5	10 - 33,3	0	

I balanseverdien for Produksjon inngår andeler i Glommens og Laagens Brukseierforening. Avskrivningsplanene er lineære for alle kategorier.

Anlegg under utførelse består av AS Eidefoss sin andel i sameiet Rosten Kraftverk med MNOK 185 og bygging av ny regionalnettlinje mellom Vågåmo Trafo og Rosten Kraftverk med MNOK 19.

Det er for Rosten og Smådøla Kraftverk foretatt verdifalltest. Det er ikke identifisert behov for nedskrivning.

Selskapet har inngått avtaler om leie av biler og maskiner med løpetid på 3 år. Årlig leie av ikke balanseførte biler og maskiner er i 2016 bokført med 105 (2015: 15). Byggelånsrenter for 2016 er aktivert med 4.688 (2015: 7.576). Immaterielle eiendeler 184 bestående av engangsutløsninger avskrives over 40 år. Årets avskrivning utgjør 5.

Varige driftsmidler konsern

	Bygg mv.	Produk-sjon	Nett	Tele	Annet	Anlegg u. utf	Sum
Anskaffelseskost 01.01	60 642	355 615	570 992	55 338	53 183	134 453	1 230 223
+Tilgang	122	14 452	14 381	15 114	11 853	91 114	147 036
-Avgang	0	0	-996	0	-200	-20 613	-21 809
Anskaffelseskost 31.12.	60 765	370 067	584 377	70 451	64 836	204 953	1 355 450
Akk. av- og nedskrivninger 1.1.	37 962	106 958	343 204	9 579	40 248	0	537 952
Årets avskrivninger	1 149	5 155	12 316	2 991	3 819	0	25 430
Akk. avskrivninger avgang	0	0	-1 017	0	-115	0	-1 132
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	39 111	112 113	354 503	12 570	43 952	0	562 249
Bokført verdi 1.1	22 680	248 657	227 788	45 758	12 934	134 453	692 271
Bokført verdi 31.12.	**21 654**	**257 954**	**229 874**	**57 881**	**20 884**	**204 953**	**793 201**
Prosentsats for ordinære avskrivninger	0 - 2	0 - 4	3 - 6,7	5	10 - 33,3	0	

NOTE 6

Spesifikasjon av regnskapsposter

Konsern		Øvrige driftskostnader	Morselskap	
2016	2015		2016	2015
10 344	14 909	Forbruk av materiell og utstyr, reparasjon, vedlikehold	10 093	14 694
11 095	10 398	Eiendomsskatt	11 028	10 331
4 318	3 088	Datamateriell og -lisenser	4 318	3 088
4 507	4 201	Innleide tjenester	3 727	3 613
3 178	2 747	Konsesjonsavgifter	3 178	2 747
3 101	2 041	Diverse kontor og administrasjonskostnader	3 324	2 243
1 247	1 853	Reise og møtekostnader	1 246	1 843
2 023	1 804	Fallrettsleie og utbyggingsavtaler	2 023	1 804
883	748	Kontingenter mv.	883	748
1 087	1 147	Driftskostnader biler og maskiner	1 087	1 147
-10	633	Tap på krav	-10	633
1 566	1 137	Forsikringer og erstatninger	1 522	1 096
147	954	Honorarer	121	899
737	920	Markedsføring og sponsing	737	920
3 109	1 633	Andre driftskostnader	3 105	1 629
47 330	**48 212**		**46 381**	**47 433**

Konsern		Andre finansinntekter	Morselskap	
2016	2015		2016	2015
9 829	26 149	Netto realisert tap/gevinst aksjer og obligasjoner	9 829	26 149
8 518	-10 899	Netto urealiserte tap og gevinster aksjer og obligasjoner	8 518	-10 899
-300	1 260	Renteinntekter finansielle plasseringer	-300	1 260
667	1 083	Andre rente- og finansinntekter	664	1 068
18 714	**17 593**		**18 711**	**17 578**

Konsern		Andre finanskostnader	Morselskap	
2016	2015		2016	2015
0	-6 865	Netto nedskrivning/reversering nedskrivning anleggsaksjer	0	-665
16 067	20 859	Renter obligasjonslån inklusive rentesikring	16 067	20 859
448	491	Renter pantelån inklusive rentesikring	0	0
4 210	4 835	Renter ansvarlig lån	4 210	4 835
1 697	3 817	Agiotap	1 697	3 817
-4 688	-7 576	Aktiverte rentekostnader	-4 688	-7 576
555	444	Andre rente og finanskostnader	555	444
18 289	**16 005**		**17 841**	**21 714**

NOTE 7

Aksjer, obligasjoner m.m.

Selskapets plasseringer består av kombinerte rente og aksjefond og kan realiseres på kort tid. I tråd med Eidefoss sin investeringsstrategi, er alle investeringer i markedsbaserte aksjer og obligasjoner behandlet som omløpsmidler.

Aksjer i andre selskaper, ansvarlige lån og pensjonsmidler klassifiseres som anleggsmiddel så sant investeringen ikke forfaller eller selskapet ikke har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

Datterselskapet Otta Biovarme AS' forretningskontor er på Otta. Egenkapital i selskapet pr 31.12. er 472 (469) og årets resultat er 3 (– 6.543). AS Eidefoss eier 50% av Nedre Otta DA. Nedre Otta DA ble stiftet 22.12.2016 og har forretningskontor i Vågå.

AS Eidefoss sin andel av selskapets egenkapital pr 31.12. utgjør 22 565 og andel av resultatet utgjør 101. Investeringen er vurdert til egenkapitalmetoden, men det er for 2016 ikke innarbeidet noe resultat.

Finansielle anleggsmidler:

Konsern					Morselskap	
2016	2015	Balanseverdi	Eierandel	Kostpris	2016	2015
0	0	Otta Biovarme AS	100 %	6 592	392	392
22 666	0	Nedre Otta DA (50%)	50 %	22 666	22 666	0
50	50	Kunnskapsstugu AS	12,50 %	50	50	50
50	50	Trønderkraft AS	5,88 %	50	50	50
11 323	11 323	Eidsiva Bredbånd AS	1,57 %	18 200	11 323	11 323
2 534	2 098	Egenkapitalandel KLP		2 534	2 534	2 098
0	3 774	Ansvarlig lån Eidsiva Bredbånd			0	3 774
0	426	Pensjonsmidler			0	426
36 623	**17 721**	**Sum finansielle anleggsmidler**			**37 015**	**18 113**

Finansielle omløpsmidler:

Konsern		Investeringer	Morselskap	
2016	2015	Balanseverdi	2016	2015
146 327	136 943	Aksjer i aktiv forvaltning	146 327	136 943
156 755	150 117	Obligasjoner i aktiv forvaltning	156 755	150 117
45 112	114 230	Obligasjonsfond	45 112	114 230
348 194	**401 290**	**Sum finansielle omløpsmidler**	**348 194**	**401 290**

Anskaffelseskost for finansielle omløpsmidler er 274.232 (2015: 329.862).

NOTE 8

Pantstillelser

Konsern			Morselskap	
2016	2015		2016	2015
		Gjeld sikret ved pant o.l.:		
6 840	8 489	Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
		Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for egen gjeld:		
3 658	3 890	Bygg mv	0	0
2 800	3 198	Nett	0	0
77	0	Annet	0	0
6 535	7 088		0	0

NOTE 9

Skatter

Skattekostnaden består av betalbar skatt, som er beregnet på grunnlag av selskapets skattemessige inntekt og utsatt skatt/skattefordel.

Betalbar skatt består av skatt på alminnelig inntekt, som beregnes på grunnlag av skattepliktig resultat knyttet til selskapets samlede aktiviteter, naturressursskatt og skatt på grunnrenteinntekt

Naturresursskatt

Naturressursskatt beregnes for hvert enkelt kraftverk ut fra gjennomsnittlig kraftproduksjon de 7 siste år. Naturressurs-skatten kan utlignes mot ordinær overskuddsskatt. I den grad overskuddsskatten ikke er tilstrekkelig til å dekke utlignet naturressursskatt, blir den fremført med rente for utligning senere år.

Grunnrenteskatt

Grunnrenteskatten knytter seg til det enkelte kraftverk, men fremførbar negativ grunnrenteinntekt kan utlignes mot betalbar grunnrenteinntekt i andre kraftverk. Beregningene av driftsresultatet fremgår av egne forskrifter.

Betalbar grunnrenteskatt utgjør 33% (2015: 31%) av beregnet grunnrenteinntekt.

Betalbar grunnrenteskatt vil i utgangspunktet være stigende over kraftverkets levetid i det effekten av friinntekten reduseres etter hvert som kraftverket avskrives.

Skattekostnaden i resultatregnskapet for grunnrenteskatt består av betalbar grunnrenteskatt og endring utsatt skatt/skattefordel.

Midlertidige forskjeller som inngår i utligningen:

	Inntektsskatt		Grunnrenteskatt	
	31.12.2016	**31.12.2015**	**31.12.2016**	**31.12.2015**
Kundefordringer	-427	-499		
Avskrivbare anleggsmiddel	12 982	-17 207	-37 013	-50 926
Varebeholdning	-1 953			
Andre avsetninger	-205	-170		
Gevinst- og tapskonto	694	868		
Pensjonsforpliktelse	-1 408	426		
Periodisert krafthandel	0	-218		
Akkumulert mindreinntekt	6 110	6 931		
Agio ved sikringsbokføring	-1 874	-1 739		
Elsertifikater	-3 374	-2 917		
Grunnlag utsatt skatt	**10 545**	**-14 525**	**-37 013**	**-50 926**

Beregning utsatt skattefordel	**Inntektsskatt**		**Grunnrenteskatt**	
24% utsatt skattefordel selskapsskatt - (2015: 25%)	2 531	-3 631		
34,3% utsatt skattefordel grunnrente (2015: 33%)			-12 695	-16 806
Netto utsatt skattefordel	2 531	-3 631	-12 695	-16 806
Årets endring utsatt skatt	**6 162**		**4 110**	
		10 272		

Inntektsskatt

Årets grunnlag for inntektsskatt framkommer slik:	**2016**	**2015**
Regnskapsmessig resultat før skatt	86 125	41 485
Fritaksmetoden aksjer m.v.	-15 328	-8 310
Andre permanente forskjeller	619	590
Konsernbidrag, avgitt	0	-400
Korreksjon tidligere år	-577	0
Økning/reduksjon midlertidige forskjeller	-25 070	-10 954
Årets grunnlag for overskuddsskatt	**45 769**	**-19 074**
Årets betalbare overskuddsskatt 25% (27%)	**11 442**	**-5 150**

Naturressursskatt	**2016**	**2015**
Årets naturressursskatt, grunnlag MWh	300 563	332 148
á 1,3 øre/kWh	3 907	4 318

Årets grunnlag for grunnrenteskatt framkommer slik:

	2016	2015
Inntekter	88 987	62 581
Driftskostnader produksjon	38 071	42 421
Skattemessige avskrivninger driftsmidler	9 705	9 239
Friinntekt	2 211	2 556
Sum fradrag	49 987	54 216
Grunnlag grunnrenteskatt	39 000	8 365
Årets grunnrenteskatt (33% 2015:31%)	12 870	2 593

Spesifikasjon av årets skattekostnad:

	2016	2015
Betalbar naturressursskatt	3 907	4 318
+ Betalbar inntektsskatt fratrukket naturressursskatt	7 535	1 733
+ Betalbar grunnrenteskatt	12 870	2 593
Sum betalbar skattekostnad	24 312	8 644
+ Justering skatt tidligere år	264	0
Endring utsatt skatt	10 272	9 348
Sum skattekostnad i resultatregnskap	**34 848**	**17 992**

Skattenoten inneholder kun beregning av skatt og utsatt skatt for morselskapet. Årets skattekostnad i datterselskapet Otta Biovarme AS er 0 og utsatt skattefordel pr 31.12.2016 på 1.696 er ikke balanseført. Grunnlaget for utsatt skattefordel består av fremførbare underskudd og skattemessige merverdier.

NOTE 10

Aksjekapital

Aksjekapitalen er på 12 000 fordelt på 12 000 aksjer.

Aksjonærer	Antall aksjer	Stemmerett
Vågå kommune	2 400	20 %
Sel kommune	2 400	20 %
Dovre kommune	2 400	20 %
Lesja kommune	2 400	20 %
Lom kommune	2 400	20 %

NOTE 11

Bundne midler

I posten Bankinnskudd mv. inngår bundne midler slik:

	2016	2015
Sikkerhet for inntrukne skattetrekkmidler	2 217	2 341
Depotkonto som sikkerhet overfor NordPool ASA	398	520
Sikkerhet for Nasdaq OMX Clearing (omregnet fra NOK)	7 764	3 800
Sikkerhetsstillelse overfor Statnett	0	4 677
	10 379	**11 338**

Som sikkerhetsstillelse overfor Statnett er det stillet en bankgaranti på MNOK 5.

NOTE 12

Virksomhetsområder

Etter Energiloven og forskrifter til denne får monopoldelen av selskapet - nettvirksomheten - fastlagt en inntektsramme fra NVE hvert år. Dette representerer rammen for hva nettvirksomheten kan ta inn i inntekter for det aktuelle året.

Mer- eller mindreinntekten beregnes ut fra om nettvirksomheten har tatt inn høyere nettinntekter enn rammen eller ikke. Merinntekt skal tilbakeføres til kundene gjennom endring av tariffene i påfølgende år. Mindreinntekt kan tilbakeføres til kundene gjennom endring av tariffene i påfølgende år.

Resultat nettdrift	**2016**	**2015**
Driftsinntekter	150 766	143 537
Årets mer-(-)/mindreinntekt (+)	-963	-8 763
Driftskostnader	-119 301	-108 396
Driftsresultat	**30 502**	**26 378**

Mer-/mindreinntekt	**2016**	**2015**
Årets inntektsramme	102 029	87 040
KILE	-1 854	-1 301
Kostnader fra overliggende nett	44 673	41 054
Eiendomsskatt	2 993	2 993
Avvik avskrivning og avvik avskrivningsgrunnlag	1 912	4 938
Godkjent FOU kostnader	50	50
Tillatt inntekt	149 803	134 774
Faktisk inntekt	150 766	143 537
Beregnet mer-(-)/mindreinntekt (+)	-963	-8 763

Årets bevegelser i mer-/mindreinntekt	**2016**	**2015**
Akkumulert mer-/mindreinntekt inklusive renter 01.01	6 981	15 464
Årets mer-(-)/mindreinntekt(+)	-963	-8 763
Årets renter mindreinntekt	89	186
Korrigert mindreinntekt i NVE-vedtak	3	94
Akkumulert mindreinntekt inkl renter 31.12	6 110	6 981

Balanse - avkastningsgrunnlag	**2016**	**2015**
Sum driftsmidler etter fordeling 01.01	246 111	205 997
Sum driftsmidler etter fordeling 31.12	256 345	246 111
Gjennomsnittlig driftsmidler	251 228	226 054
1% påslag for netto arbeidskapital	2 512	2 261
Avkastningsgrunnlag	253 740	228 315
Avkastning (driftsresultat*100/avkastningsgrunnlag	12,02 %	11,55 %

Fjorårets tall er korrigert i henhold til innlevert og godkjent rapport til NVE.

NOTE 13

Kraftforvaltning

AS Eidefoss har definert risikostrategi som skal bidra til å sikre avsetning av egen kraftproduksjon til en god og forutsigbar pris. I tillegg er det etablert interne retningslinjer for kjøp/salg av kraft i det fysiske og finansielle kraftmarkedet.

Alle kraftkontrakter med fremtidig utveksling samt forventet egenproduksjon vurderes samlet etter porteføljeprinsippet.

Urealisert tap på aktiv forvaltning i det finansielle kraftmarkedet hos NordPool ASA pr. 31.12.2016 er -33 (2015: 219). Det urealiserte tapet er definert som uvesentlig og ikke kostnadsført i regnskapet for 2016. Alle kontrakter over Nord Pool handles i Euro. Kontraktene er bare delvis valutasikret, ref. note 1.

NOTE 14

Langsiktig gjeld

Gjeld som forfaller mer enn 5 år frem i tid:

	Opprinnelig pålydende	Forfall lån	Aktuell rente	Rente-regulering	Gjeld pr 31.12.2016
Obligasjonslån	300 000	06.03.2023	5,16 %	Fast	300 000
Obligasjonslån	200 000	14.10.2026	4,10 %	Fast	200 000
Avtalt låneramme i fm prosjektfinansiering	800 000		Nibor 3M+margin		0
Ansvarlig lån	150 000		Statsobligasjonsrente +1%		150 000
Banklån *)		27.12.2027		Nibor 3M	5 800
Banklån *)		26.02.2020		Nibor 3M	1 425

For å oppnå ønsket eksponering i forhold til rente- og valutaendringer, benytter konsernet rentebytteavtaler for å regulere rentebindingen (durasjonen) i låneporteføljen. Pr 31.12.2016 har selskapet inngått følgende rente- og valutabytteavtaler:

Type sikring	Beløp	Oppstart	Forfall	Betaler		Mottar	
Rentebytteavtale	300 000	06.03.2014	06.03.2023	Nibor 3M +	1,85%	5,16 %	
Rentebytteavtale	250 000	06.03.2018	06.03.2029	Fast	3,6%	Nibor 3M	
Rentebytteavtale	200 000	02.01.2019	03.04.2034	Fast	2,278%	Nibor 3M	
Rentebytteavtale	100 000	02.01.2019	03.04.2034	Fast	2,3065%	Nibor 3M	
Valutabytteavtale	200 000	14.10.2015	14.10.2026	EUR 23.323	2,93 %	NOK 200.000	4,10 %
Rentebytteavtale *)	3 000		02.02.2023	Fast	5,5%	Nibor 3M	
Rentebytteavtale *)	6 000		31.12.2026	Fast	4,7%	Nibor 3M	

Alle avtalene er behandlet som sikring av framtidig kontantstrøm og er ikke verdsatt til virkelig verdi.
**) Banklån og Rentebytteavtalene merket med stjerne er opptatt av datterselskapet Otta Biovarme AS.*
Øvrige lån og posisjoner er tatt opp av morselskapet AS Eidefoss.

Selskapet har en valutabytteavtale knyttet til obligasjonslånet på 200 000 til kurs 8,575 NOK/EURO. Valutabytteavtalen behandles som regnskapsmessig sikring. Valutabytteavtalen er ikke regnskapsført, men holdes «off balance». Pr 31.12.16 har selskapet en portefølje bestående av finansielle plasseringer og kontanter for totalt 3 665 EUR som er verdsatt til nevnte kurs slik at balanseført verdi er 31 428. Dersom denne porteføljen hadde vært vurdert til dagskurs pr 31.12. ville balanseført verdi vært 33 429. Virkelig verdi av valutabytteavtalen pr 31.12.16 er en forpliktelse på 25 859.

Selskapet har inngått rentebytteavtaler som behandles som regnskapsmessig sikring og er holdt «off balance». Pr 31.12.16 er virkelig verdi av disse avtalene en forpliktelse på 20 132.

I tillegg har selskapet valutaterminkontrakter som behandles som regnskapsmessig sikring og er holdt «off balance». Pr 31.12.16 er virkelig verdi av disse kontraktene en forpliktelse på 1 227.

Balanseposter i utenlandsk valuta er for øvrige poster vurdert til balansedagens kurs.

Ansvarlig lån

Ansvarlig lån fra eierkommunene ble opprettet fra 01.07.2003. Lånet forrentes etter rentesats knyttet opp mot renten på 10-årig statsobligasjon beregnet av Norges Bank ved årets slutt med et påslag på 1,0%-poeng, for 2016 2,81% (3,22%) p.a..

Lånet er avdragsfritt i 15 år fra og med 2003. Lånet skal deretter kunne tilbakebetales etter general-forsamlingens nærmere beslutning med vedtektsbestemt flertall, helt, delvis eller avdragsvis. Ved aksje-overdragelse skal lånet overdras til ny aksjonær.

Ansvarlig lån står tilbake for andre kreditorer selskapet måtte ha.

NOTE 15

Egenkapital

Morselskap	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 1.1.	12 000	107 382	412 565	531 947
Årsoverskudd			51 277	51 277
Avsatt til utbytte			-12 510	-12 510
Egenkapital 31.12.	**12 000**	**107 382**	**451 332**	**570 714**

Konsern	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Egenkapital 1.1.	12 000	107 382	412 642	532 024
Årsoverskudd			51 280	51 280
Avsatt til utbytte			-12 510	-12 510
Egenkapital 31.12.	**12 000**	**107 382**	**451 412**	**570 794**

NOTE 16

Nærstående parter

AS Eidefoss har pr 31.12 registrert følgende mellomværende med konsernselskaper:

Konsernomsetning og fordringer/gjeld	2016	2015
Salg av tjenester	705	555
Kjøp av tjenester	0	0
Netto konsernomsetning	**705**	**555**
Kortsiktig konserngjeld (+)/fordring (-)	0	400
Leverandørgjeld (+)/fordring (-)	-80	-80
Sum gjeld (+) / fordring (-)	**-80**	**320**

REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for AS Eidefoss som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende direktør (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den ellers viser seg å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt

skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- Identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- Opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- Vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og
- tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- Konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde;
- Innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandtinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Lillehammer, 27. april 2017
ERNST & YOUNG AS

Rune J. Baukhol

ORGANISASJONEN

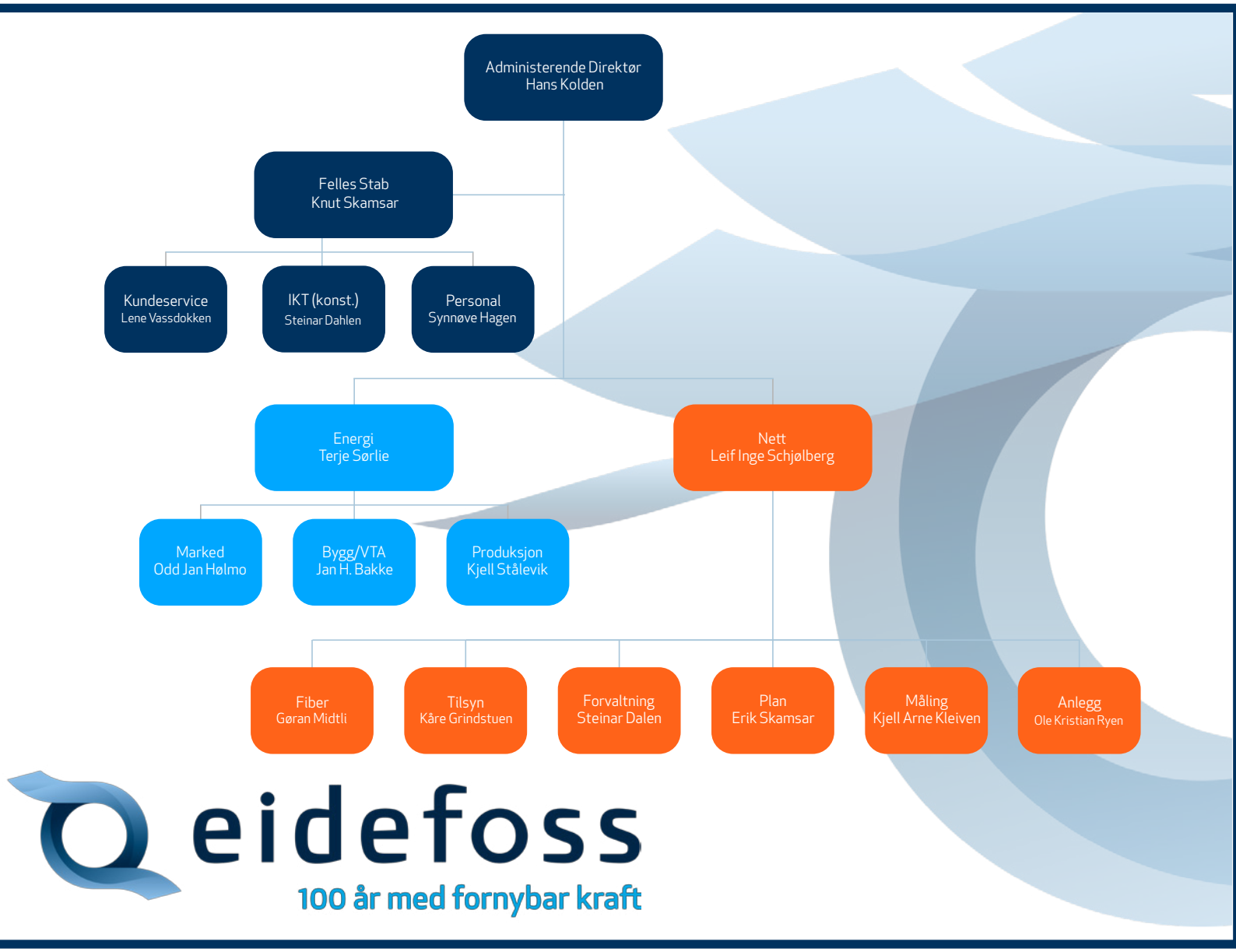

eidefoss

100 år med fornybar kraft

Eidefoss er organisert som mange andre i energibransjen med en Energiavdeling som tar hånd om den konkurranseutsatte delen, og en Nettavdeling som har ansvaret for monopoldelen. I tillegg har vi støttefunksjoner som er organisert i stab under Felles administrasjon. Vi er i alt 88 ansatte.

På Nettavdelingen finner vi alle som planlegger, drifter og vedlikeholder nettanleggene våre. I tillegg er tilsyn og måling organisert der.

På Energiavdelingen foregår alt som har med kraftproduksjon og kraftomsetning å gjøre, samt byggtekniske oppgaver.

På Felles administrasjon ligger økonomifunksjon, lønn, fakturering og andre støttefunksjoner til kjernevirksomhetene Nett og Energi.

Vår organisasjon er preget av stor kunnskapsbredde og stor fleksibilitet der vi hjelper hverandre etter behov

eidefoss

100 år med fornybar kraft
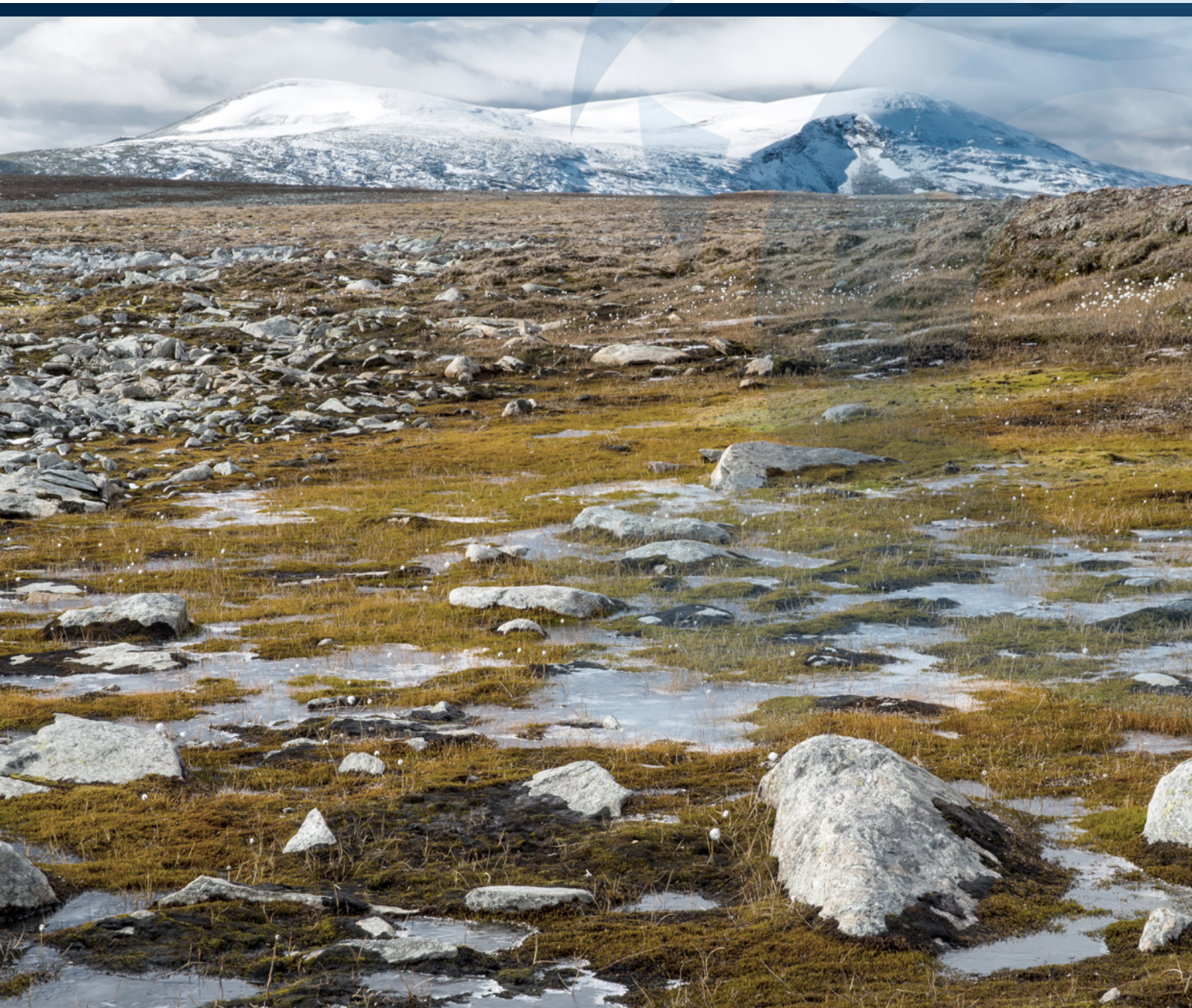
AS EIDEFOSS
Edvard Storms veg 4 | postboks 160, 2680 Vågå |
firmapost@eidefoss.no